

Név: Nagy Jenő
Született: 1914. március 6
Születési hely: Marosvásárhely
Állampolgárság: Román
Nemzetiség: Magyar
Vallás: Református
Családi állapot: Nős
Gyermek: 8
Foglalkozás: Cipész
Ítélet: 13 év
Elhunyt: † 1973

... Tudta és vallotta, hogy életének ezt a nehéz szakaszát Ura tervezte el, akinek ő „testestől-lelkestől tulajdona”...

(A CSALÁD MEGEMLÉKEZÉSE) Ötgyermekes földműves szülők harmadik gyermekeként született Marosvásárhelyen. A katonai szolgálat letöltése után, 1938-ban fordulóponthoz ért élete, amikor elkötelezte magát Jézus Krisztusnak, mint személyes Megváltójának. Később, mint a marosvásárhelyi Keresztyén Szövetség (CE) tagja, vasárnapi iskolai vezetőként szolgált, majd az ifjúság között is munkálkodott. Evangéliumi iratokat (traktátusokat, füzeteket) vásárolt a körzetében lakó családok számára. E családokat rendszeresen látogatta, s vitte számukra az evangéliumot.

1944 májusában házasságot kötött Máthé Irénnel, aki szintén tagja volt a Keresztyén Szövetségnek. Nehéz időszakban szánták rá magukat a nagy lépésre (tudniillik világháború volt), de Isten, az ifjú párnak tett ígéretéhez hű maradt: „Az Úr megemlékezik mi rólunk és megáld minket.” (Zsolt 115,12)

1944 őszén amikor a háború miatt már több Maros és Nyárádmenti faluból elmenekültek a lelkészek, Farkas Jenő esperes megbízásából, mint gyülekezeti presbiter-diakónus, rendszeresen kijárt a pásztor nélkül maradt falvakba, istentiszteletet tartani. Egy-egy vasárnap több egyházközösségben is szolgált: délelőtt egyikben, délután egy másikban.

Hétköznapiakon késő délutánig cipésként dolgozott, esténként pedig hol egyik, hol másik faluban tartott bibliaórát. Ezzel párhuzamosan, Adorján Gábor marosvásárhelyi lelkipásztor megbízásából hetenként tartott bibliaórát az alsóvárosi negyedben, egy pékségben, melyet tulajdonosa ajánlott fel erre a célra.

Az elmenekült lelkészek lassan hazajöttek, de időnként továbbra is igényt tartottak szolgálataira. Többfelé kapott meghívást evangélizációs hét tartására, nem csak a környé-

ken, hanem a Sóvidéken, meg az ország nyugati részén is (például Végvár, Fazakasvarsánd, Pankota, Simonyifalva, Vadász stb.)

Felesége, aki közben nyolc gyermek (két lány és hat fiú) édesanyja lett, szolgálatait mindig imádsággal kísérte. S mert a sok szolgálat miatt kevés időt tölthetett családjával körében, ezért ünnepnek számított, ha együtt volt a család.

Az 1950-es évek első felében, Marosvásárhelyen a Gece úti református templomban, ahol presbiteri tisztséget viselt, a gyülekezet lelkésze, Adorján Gábor felkérésére egyhetes evangelizációs sorozatot tartott. Később tagja lett az országos zsinatnak is.

Nyilván, mindezeket a hatóság nem nézte jó szemmel.

1958. április 10-én reggel fél 7-kor megjelent a családnál az állambiztonsági hivatal (securitate) négy megbízottja letartóztatási parancssal. Három óra hosszat tartó házkutatás után, az összeszedett bibliákkal, gyülekezeti énekeskönyvekkel, evangéliumi iratokkal együtt elvitték. Felesége betegen maradt otthon a nyolc gyermekkel, akik közül a legidősebb 13, a legkisebbek (ikrek) 2 évesek voltak.

1958. augusztus 5-én volt az első törvényszéki tárgyalás Marosvásárhelyen. Eddig tartott a vizsgálati fogság a securitatén, kezdődtek a börtönévek. Tíz évi börtönbüntetésre ítélték, többek között, annak a hamis vádnak az alapján, hogy a bethánista „államellenes” szervezetben (ez volt szerintük a CE Szövetség) aktívan részt vett, és ebbe a miszticizmussal foglalkozó szervezetbe fiatalokat is bevont. Továbbá azzal vádolták, hogy azokba a gyülekezetekbe, falvakba, ahova igehirdetési szolgálatra kérték fel, úgymond azért ment, hogy újabb törvénytelen csoportokat létesítsen, hogy az embereket sötétségben tartsa. Az említett tetteivel – hangzott az újabb hamis vád – gátolta a kultúrfejlődést.

1958. szeptember 30-án az ügyet a kolozsvári katonai törvényszéken újratárgyalták, majd 1959. február 4-én, Bukarestben, egy újabb tárgyalás alkalmával a börtönbüntetést 13 évre emelték fel. Erről utólagosan értesítették a családot.

A marosvásárhelyi börtönből a szamosújváriba vitték át társaival együtt (id. Fekete János, Lőrincz János, Szőke László, Bakó Pál). Itt 10 hónapot töltött együtt például Lőrincz János lelkésszel. Innen – többekkel együtt, mint Szilágyi Sándor, Papp Antal, Püsök Miklós, Jakab Sándor – elszállították a Duna-deltához. A bukaresti törvényszéki értesítésen kívül, a letartóztatástól számított három éven át a család semmit nem tudott róla. Az első híradás egy postálaton 1961. április 12-én jött tőle a Giurgeni-i fogolytáborból, melyre válaszként egy kis (maximum 5 kg-os) élelmiszercsomagot volt szabad küldeni, de a levélírás szigorúan tilos volt.

1961 augusztusában, egy onnan szabadult fogolytól küldött egy cédulácskát, melyet az illető cipőjének sarkába szegzett be, annak javításakor. Erre ezt írta: *„Képed betölti lelkemet, / Utam bármerre visz / És mindenütt kezed vezet, /Ha azt nem látom is. ”* A Halleluja 293. énekének 3. verse. *„Szeretnélek látni, átölelni benneteket. ”* A kis cédula eme rövidke tartalma igazolta lelki egyensúlyát a börtönben is.

1964. június 24-én szabadult a börtönből, egy országos kegyelmi rendelet alkalmával, amikor is az ország összes politikai foglyát szabadon bocsátották. Fizikailag nagyon legyengülve (soványan és fogak nélkül), de lélekben szilárdan érkezett haza. Nehezen tudta beleélni magát, hogy körülötte nincs szögesdrótkerítés, nincsenek őrk, akik minden mozdulatát figyelik. De határozottan vallotta, hogy szegényebb lett volna az élete a börtönben töltött időszak nélkül. Soha nem panaszkodott.

Tudta és vallotta, hogy életének ezt a nehéz szakaszát Ura tervezte el, akinek ő „testestől-lelkestől tulajdona”, és aki csodálatosan át is segítette őt a nehéz időszakon. Ezért visszaemlékezése mindig hálás volt. Erős élményként élt benne a börtöni időszakból, többek között, az egyik karácsonyi úrvacsoraosztás, melyet Csiha Kálmán, mint fogolytárs-lelkipásztor végzett, *rabkenyérrel* és *rabborral* (cikóriakávéval).

Két hónappal szabadulása után alkalmazást nyert a

Marosvásárhelyi Fényérzékeny Papírgyár raktárában. A munkaközösség hamar befogadta és megszerette. Szívesen beszélt közöttük is szeretett Megváltójáról – noha abban az időben ez nem számított valami dicséretes dolognak –, de munkatársai szerint, élete igazolta szavai hitelességét. Istené a dicsőség mindezt! Ő csodálatosan megerősítette, így fokozatosan visszanyerte fizikai erejét is. Évenkénti pihenőszabadságát arra használta fel, hogy végiglátogatta távolabbi vidékeken lakó hittestvéreit.

Nagyon szerette a fiatalokat. Isten kedves ajándéka volt, hogy két és fél éven át, minden vasárnap délután a lakásában összegyűlt 35-40 fiatalnak beszélhetett Jézus Krisztusról. Áldott legyen Isten ezért a lehetőségért! Persze a hatóság nyilván felfigyelt erre is, be kellett szüntetni ezt a nagy létszámú összejövetelt. De Isten Lelke már elkezdett dolgozni ezeknek a fiataloknak a szívében, s megtalálták a kisebb csoportokban való találkozás módját.

Közben, 1972 tavaszán, már a betegség jelei jelentkeztek. Csak novemberben ment orvoshoz, de ekkor már tisztában volt diagnózisával: rák. Tíz nap múlva a szövettani vizsgálat eredménye is igazolta: nyirokmirigyrák. Az orvos bizalmasan közölte leányával a diagnózist, a lehetséges kórházi kezelések módját, s hogy emberi számítás szerint még egy évet lehet közöttünk. Néhány hétig tartó röntgensugár-kezelést kapott, egy ideig bentfekvő, majd bejáró betegként. 1973 áprilisában, húsvét nagyhetén beutalták a kolozsvári onkológiára. Ott kobaltsugár-kezelést kapott egy hónapon át, minek következtében a nyálmirigyek teljesen működésképtelenné váltak.

Ezért beszéd közben folytonosan vizet kellett kortyolnia.

Imádságaiban gyakran kérte Istentől: ne engedje, hogy a betegség „lelke” úrrá legyen rajta. Kérése kegyelmes meghallgatásra talált. Kórházban tartózkodása idején betegtársainak az élet mindennek feletti Uráról, és saját tapasztalatairól tett bizonyosságot. Ugyanezt tette az otthoni beteglátogatások alkalmával is. Így saját magával és betegségével foglalkozni nem is volt ideje.

Májusban hazaengedték a kolozsvári kórházból és

ugyanakkor betegnyugdíjazták (leszállékolták). Ezután havonta ellenőrzés végett vissza kellett utaznia Kolozsvárra, míg otthon-tartózkodása idején a vásárhelyi onkológus kezelte.

Szeptember elejétől rohamosan romlott egészségi állapota; októberben volt utoljára Kolozsváron ellenőrzésen, de ekkor már nehezen járt. Novemberben bizalmasan közölte feleségével, hogy rövidesen hazamegy. Ekkor már fokozódott szenvedése, ezért november 12-től kezdődően az orvos már morfium-származékos gyógyszereket rendelt neki, minek következtében gondolatvilága időnként zavarttá vált. Ilyenkor néha a börtönben képzelte magát, de szeretettel beszélt az egyik őrről.

A rák teljesen áttétes lett májra, lépére, gerincvelőre. Közben csont-bőrré fogyott. Nagyon szenvedett. December közepétől erős morfium-injekciókat kapott.

Egyik éjszaka, amikor öntudatánál volt, feleségének hagyatkozott, hogy temetésén melyik énekeket énekelje a gyülekezet, s hogy mielőbb úrvacsorát szeretne venni. Másnap reggel családjának körében boldogan vett úrvacsorát, utoljára ezen a földön. Az ezután következő tíznapi szenvedése leírhatatlan. Karácsony másodnapján éjjel, illetve 27-én hajnalban hazatért az ő Urának örömébe.

Temetésén, 1973. december 29-én a Jn 10,2-4 és 28-29. versei alapján hirdette a vigasztalás Igéjét Csiha Kálmán lelkipásztor.

Áldott legyen Isten, hogy az Övé volt, s hogy a miénk is lehetett.

(SZABÓ ÁRPÁD MEGEMLEKEZÉSE) Nagy Jenőt 1946-tól ismerem. Az ifjúságnak, Jézus után ő volt a példa, hogyan lehet Jézusban egy keresztyén ifjú szabad és boldog. A szabályszerű harcot tőle tanultuk. Ő tanított meg a saját szívünk kívánságaiba beletaposni szeges bakancssal, ha kell, csak hogy Jézus megtisztítsa szívünket és Ő éljen benne.

Szolgálati építőek, egyszerűek, tartalmasak voltak. Szorgalmában és fáradhatatlanságában szintén példánk volt. Tíz tagú családjával egyetlen szobáskában, a legna-

gyobb szerénységben, de hálás szívvel éltek. Ebben a kis lakásban nagyon sokszor szívesen látott minden atyafit, ahol igen sok áldásban részesültem magam is, gyermekeimmel együtt.

Konferenciákat szervezett, ahol az ő szolgálatait hallgattuk legszívesebben. Evangélizáló heteket tartott vidéken, így Panitban, Felében, Karácsonyfalván és másutt. Özönlöttek az éhes lelkek az általa hirdetett tiszta evangéliumot hallani. Lelkészek is fordultak hozzá lelki tanácsért, a példaadó, melegszívű családapához.

1985 elején már felhők tornyosultak feje fölött. Minden lépését figyelték. Más vádat nem tudtak felhozni ellene, mint hogy gátolja a kultúrradalmat. 1958. április 10-én letartóztatták és 13 évi fogságra ítélték. E sorok íróját is beidézték tanúnak ellene és a többi atyafiak ellen, akik ugyanakkor kerültek fogságba. Amiért nem vállaltam ellenük a tanúságot, megkínóztak. Kijelentettem, hogy annyi hibájuk van nekik is mint nekem, s hazugságot nem írok alá. Ezért letartóztattak, ujjlenyomatot vettek és az orvosi vizsga után telefonáltak a Kereskedelmi Vállalat Vezetőségének, hogy adják át leltárral másnak az üzletet, ahol éppen én voltam a felelős, mert én le vagyok tartóztatva. Tekintettel arra, hogy a vállalat és a Néptanács nem adott olyan vádlevelet, ami nekik megfelelő lett volna, egy hét után szabadlábra helyeztek.

Szilárd meggyőződése, hogy Isten azért hozott ki a kezük közül, hogy a kereset nélkül maradt nagy családok mellé álljak lelkileg és anyagilag egyaránt. Az anyagi támogatásban a paniti és felei atyafiak jártak elől. A félelem miatt nem sok atyafi állott ezen családok mellé. Nagy István, Farkas György, Darabont József, Simon János voltak, akikkel karöltve a Nagy Jenő lakása mellett levő üres istállót is átalakítottuk lakássá, mivel a nyolc gyermeknek mind lehetetlenebbé vált az egy szobácskában való életvitel.

Ugyancsak 1958-ban volt a Királyhágómelléki Egyházkerület hívó lelkészeinek és atyafiainak a letartóztatása és elítélése. A legmegrázóbb volt az a tény, hogy Visky Ferenc lelkésztestvérünk hét kiskorú gyermekét és feleségét a

Duna-deltai Fetești kényszerszállóba hurcolták, ahol mint kényszerlakhelyesek, minden élelem és ivóvíz nélkül, életben maradásuk volt veszélyben. Deme Mária, aki a családdal együtt vállalta a száműzetést – értesített egy levelezőlapon a szörnyű helyzetről, s így az ő rokonain és Visky Zoltánon (Visky Ferenc testvére) keresztül azonnal megszerveztük a segítségüket.

Nekem is hét gyermekem van, de a vékabeli lisztet és az olajat úgy megáldotta Isten, hogy soha nem fogyott ki. Hetenként két csomagot készítettünk és éjszaka vittük a fentnevezett rokonok lakására, mert csak az ő nevükben mehetek a csomagok.

Nagy Jenő 1964. június 26-án hazajött családjához. Hálas volt, hogy még jobb, tágasabb lakásban, egészségben találta családját, akiket édesöccse is, Nagy István végig hűséggel támogatott.

A hat évi börtön ideje alatt szerzett tapasztalatairól, az Úr hűségéről sokat beszélt nagy lelki erővel. A munkahelyén is tisztelték az őszinte, becsületes embert, de főleg Jézust szerette meg a felettes raktárfőnöke benne. A hirtelen fellépett nagy és súlyos betegséget is példás hittel és türelemmel, a legkisebb zúgolódás nélkül hordozta. Sőt, arról tett bizonyosságot, hogy a betegséget, mint Isten ajándékát, szeretni kell. Betegsége elején az ifjúságot házánál összegyűjtve nevelte és szerette. Gyermekünk az általa hirdetett evangéliumot nagyon megszerették. 40-50 gyermek is összejött vasárnaponként, akik között voltak olyanok is, akiket a párttitkár, Bodoni tiltott, de mégis eljöttek az együttlétre.

A temetésén óriási tömeg gyűlt egybe. A szeku kétségbe volt esve, főleg a temetés utáni együttlét miatt. Be is hívtak egypárunkat, és mi azt kértük, hogy zavarja össze elméjüket az Isten. Így is történt: tőlem csak olyat kérdeztek, ami csak a temetéssel volt kapcsolatos, és Szőke Lászlótól a temetés utáni együttlétről akartak részleteket megtudni, de ő erről akkor hiányzott.

Nagy Jenő testvér őszinte barátunk volt.